

IZHAJA VSAKI DAN

Če ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Poročnice št. 5. se prodajajo po 3 nč. (6 stot.) v mnogih pekarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele št. 5. nč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 3 st. mm, smetnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 2 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjša vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.
V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnilne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: cele leto K 520, pol leta 260.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GÖDINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tiskarna tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18. Poštne-hranilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Proračunski osek državnega zbora.

DUNAJ 24. — Proračunski osek je sprejel proračun poljedelskega ministerstva. Poljedelski minister Brač je izrazil živo željo, da bi se rešilo vprašanje razločitve zemljišč. Verdar bo treba premagati precejšnje težave, posebno glede vprašanj eksekucij in hipotekarnega kredita.

Potem je naznanil zakonito ureditev vprašanja kolonov na Goriškem. Glede novega zakona o vodnih pravicah je uže posvetovanja med posameznimi ministerstvi.

Obljubil je, da se bo vlada ozirala na izražene želje glada poljedelskih šol.

Poslanec Wolf o jugoslovanskem vprašanju.

LIBERCE 24. Nemško-narodno politično društvo je sklicalo včeraj shod, na kojem sta govorila vsemnemska poslanca Wolf in Strassky. Strassky je povdarjal da je izključena tesna zveza med nemško-liberalnimi strankami in krščanskimi socijalci. Vendar je s taktičnih ozirov potrebno da se postopa s krščanskimi socijalisti slično v narodnih vprašanjih, ker se na nemške socijalne demokrate ni mogoče zanašati.

Wolf je opozoril na nemško zvestobo, kojoj je pokazala Nemčija pri zadnjih dogodkih, kar je bilo vsprejeto od navzočih pangermanov z navdušenim pritrdjevanjem. Potem je omenil, da je bilo z aneksijo Bosne in Hercegovine postavljeno na dnevni red jugoslovanskega vprašanja. Kakor Avstrija ni mogla preprečiti ujedinjenja Italije, tako ne bo mogla preprečiti niti ujedinjenja Jugoslovancev izven Avstrije eventualno proti Avstriji. Aneksija Bosne in Hercegovine je bil le prvi korak h temu cilju. Na vsak način gre Avstrija naproti težkim časom to pa zbog intrig Anglije.

Protesti proti povišanju davka na pivo in žganje.

PRAGA 24. Včeraj je priredila socijalno demokratična stranka po mestu sprerod kojega se je udeležilo več tisoč delavcev, v znak protesta proti povišanju davka na pivo in žganje. Mir ni bil kaljen.

Tirolski katoliški zbor zaključen.

INOMOST 24. Včeraj je bil zaključen prvi tirolski deželni katoliški shod. Tem povodom je bil v mestni dvorani slavnostni shod. Udeležba je bila ogromna. Papež je poslal svoj blagoslov. Shod sta brzojavno pozdravila tudi nadvojvoda Fran Ferdinand in Evgen. Shod je v daljšem govoru pozdravil tudi brixenski kneževski dr. Alterwieser. Vseučilišni profesor Hofmann je govoril o tisku in zahteval, naj bodo tirolski katoliki složni in naj podpišajo Pijetro društvo. Prof. dr. Mihael Mayer je govoril o verski nevarnosti na Tirolskem. Profesor Anton Müller je govoril o veri, patriotizmu in vzgoji. Konečno je govoril še opat Bacher, nakar je bil shod zaključen.

Infant Fernando odpotoval na Dunaj.

MADRID 24. Infant Fernando je odpotoval na Dunaj, da prinese cesarju maršalsko uniformo španske armade, nadvojvodi Franu Ferdinandu, pa uniformo njemu podeljenega španskega kavalarijskega polka.

Paroplovna družba Dalmacija.

ZADER 24. Statuti paroplovne družbe „Dalmatia“ so popolnoma odobreni. Te dni skličejo utemeljitelji ustanovni občni zbor.

Vsprejem avstrijskih romarjev pri papežu.

RIM 23. Papež je danes vsprejel 500 avstrijskih romarjev, ki so prišli v Rim povodom kanonizacije Klementa Hofbanerja. Vsprejemu so prisostvovali kardinal knegonadškof dunajski dr. Gruscha, poslanik grof Szecsen z rodbino, škofa tržaški in lavantinski in drugi prelati. Škof dr. Nagl je prečital udanostveno addresso duhovščine in avstrijskih katolikov. Papež se je zabavil za izražena čustva udanosti in privrženosti, pozival je avstrijske katolike, naj bodo vedno udani cerkvi ter je poslal posebnega blagoslova za cesarja Fran Josipa. Papež je slednjic vsem navzočim podelil svoj blagoslov.

Štrajk mornarjev na Francoskem.

MARSILJA 24. Vzlic temu, da je izpodletel štrajk v Havre, Toulou in Dunqueue, so organizirani mornarji v Marsilji na nekem današnjem shodu sklenili splošni štrajk.

Angleški kralj to leto ne pride v Marijine Vari.

LONDON 24. Odločeno je za stalno, da kralj Edvard to leto ne pojde na običajno zdravljenje v Marijine Vari. To je očiten dokaz, da je Anglija še vedno vrlo nejevoljna na Avstrijo.

Dunaj 24. Prof. Marchet je bil danes slovesno umeščen kakor novi rektor visoke poljedelske šole.

Dunaj 24. Umrila je danes soproga barona Gautscha, predsednika najvišega računskega dvora.

Dunaj 24. Cesar je danes predpoludne zaprisegel kapetana trabantne telesne garde in c. in kr. peš-stotnije telesne garde, generala konjenice Karola grofa Auersperga.

Budimpešta 24. Ministrski predsednik dr. Wekerle je odpotoval na Dunaj in bo bržkone jutri vsprejet od cesarja v avdi-jenci.

Berolin 23. Cesar Viljem in cesarica Avgusta Viktorija sta danes predpoludne dospela v Wild park.

Bukarešt 23. (Rom. brz. ag.) Povodom obletnice kronanja je bil kralj Karol v metropolitanski cerkvi pri slovesni službi božji. Kralj je popolnoma zdrav.

Benetke 24. Carica-udova Marija Feodorovna je odpotovala sinoči preko Ale. Angleška kraljica Aleksandra in princesinja Viktorija ter ruski poslanik v Rimu so spremili carico-udovo do kolodvora.

Rim 24. Danes predpoludne je bil četrti drugi mednarodni kongres zdravnikov za nezgode na delu.

Sinopoli (Pokrajina Reggio di Calabria) 24. Včeraj se je zbralo na glavnem trgu nad 2500 oseb ter so zahtevali od občinskega sveta razdelitev podpor. Trije karabinjerji, ki so hoteli množico pomiriti, so bili kampani. Eden njih, ki je bil zadet od kamna, je rabil strelno orožje. Nato so mu demonstrantje odvzeli orožje in so streljali na karabinjerje. Ti so v silobranu začeli tudi streljati, ubili so štiri demonstrante, šest jih pa ranili. Slednjic je

napravilo mir vojaštvo. Uvedla se je preiskava.

Pred volitvami

(Iz govora dra Josipa Mandića na volilnem shodu minule nedelje pri sv. Jakobu).

Važnost občine in nje razmerje do države.

Bližajo se volitve v naš občinski zastop. Na volitvah nastopijo razne stranke in razvijajo nove komunalne programe. Zdi se, da se pripravljajo nova komunalna politika. Naravno je, da tudi naša stranka posveča največ pozornosti tem volitvam. Zato je zapričela agitacijo, ki naj poučuje naše ljudi o važnosti občinske uprave, a ob enem naj dokaže masi, česa ima pričakovati od raznih strank.

Naj spregovorimo nekoliko o občini in o njeni važnosti in njenem socialnem pomenu, da bomo videli, ali pride z novim [volilnim] zakonom res napredek v našo občino.

Občina je podlaga človeške družbe, podlaga dežele in države. Geslo zakona iz leta 1859 o razmerju med občino in državo je: svobodna občina je podstava svobodni državi.

Če država skrbi, da se občine jačijo, jači s tem sebe. Naravno je, da občine stremijo posamosvojevanju, državi, pa je na tem, da je nje razmerje do občin urejeno.

V politični javnosti pa so glede na to vprašanje različna mnenja. Nekateri bi hoteli v pr. vse centralizirati in kolikor možno spraviti pod vpliv centralnih, oblasti, hočejo pa drugi, naj občine streme po čim večji avtonomiji.

Široki sloji podpirajo to poslednje strem-ljenje. Zakaj je važnost občin tako velika? Naloga občine ni samo, da upravlja imetje občine, da nadzoruje na pr. delavsko gibanje, zdravstvene razmere, da skrbi uravnavo cest, vreja vprašanje vode, daja obrtna dovoljenja in nadzoruje stanovanjsko gibanje — ampak naloga občine je tudi, da s lastno inicijativno povzdiguje blagostanje občanarjev — materijalno in kulturno. Občina mora biti skrbna mati, ki dovaja svoje občinarje na sploh, do boljšega življenja.

Znano vam je, da je delokrog občine dvojen: avtonomen in takozvani „prenešeni“. Avtonomna občina je vrhna gospodarica na občinski upravi: sklepa doklade in izvršuje zdravstveno stavbeno, vodovodno nadzorstvo.

V prenešenem delokrogu pa služi občina javnim namenom države in je na dotičnih od države poverjenih jej poslih tudi pod nadzorstvom države.

Nas zanima danes v prvi vrsti avtonomni delokrog občine: administracija denarja, ki ga morajo znašati občinarji v občinsko blagajno. Zato pa imajo davkoplačevalci največji interes na tem, da je na upravi občine preakrbljeno za resno, izdatno kontrolo. V našem Trstu pripada ta naloga ravno zastopnikom slovenskega prebivalstva. Ti morajo gledati in paziti, da bo uprava občine varovala interese prebivalstva in da ne bo služila le koristim kakor sebične klike.

V naši občini je veljal dosedaj statut iz leta 1850. Vse druge občine so prišle do

primernih občinskih zakonov, le naša občina je ohranila zastareli in krivični statut.

Znano vam je, da je ravno naša stranka začela svojočano se shodi proti temu krivičnemu statutu in kako so potem naši zastopniki z obstrukcijo preprečili od večine deželne zbornice nameravano volilno „referendo“, ker je bila taka, da bi ohranila stare krivice in stare privilegije. (Pride še).

Novi davki.

Te dni smo že omenili na kratko novih davkov, ki nam jih obeta finančni minister. Beseda, ki jo je sprožil pred kratkim poslanec dr. Stein vander v državnem zboru, utegne postati preje mero nego bi si bil kdo mislil. Kdor ima skrbeti le za samo sebe, bo plačeval — po obljubah gospoda Bilinskega — 15%, a kdor ima skrbeti le za eno osebo, 10% več davka, nego oni — srečni, ki imajo skrbeti za tropico otrok. To bi bil torej direktni davek na samstvo. Kdor ne bo hotel plačati večjega davka, se bo moral po sili — ženiti. A s tem se še ne bo izognil povišanemu davku, dokler ne bo imel otrok.

Je v tej ideji nekaj smešnega, ko bi ne bilo preterano in žalostno. Resno, ker mora vendar masekake samec ali samica — hvala ministromi previdnosti in pravičnosti postane v tem oziru, (namreč na plačevanju davkov) moški in ženska enakopravna! — dostikrat skrbeti za več oseb, nego kak oženjen par. To so stariši, mladoletni bratje in sestre ter drugi sorodniki. Vidi se torej, da bi bil tak davek največji nesmisel. Vprašanje je resno, ker se gre za obdačenje ljudi, ki so sicer pred zakonom samci, v resnici pa niso samci; ker so le redki taki samci, ki nimajo za nikogar skrbeti.

Zalostna pa je ta napoved finančnega ministra, ker nam kaže, da si avstrijski fikus že ne ve več pomagati drugače, nego da mora stikati po privatnih razmerah davkoplačevalcev.

Italijanska univerza v Trstu. — Strahovi.

Kakor se poroča nekemu italijanskemu listu v Rimu, vlada nikakor ne misli ustanoviti Italijanske univerze v Trstu. Razlogi so, ker se Avstrija boji za svoj vpliv ob Adriji in v orijentu sploh. A vlada se ne boji samo italijanske, marveč tudi slovanske propagande. Na italijansko univerzo v Trstu bi prišlo dosti Bosancev in Srbov, ki bi gotovo delali v Trstu nevarno propagando.

Trat je torej izključen kot sedež bodoče italijanske univerze. A tudi na Dunaj ni lahko misliti. Ostal bi torej edino le Trident.

Strah je lepa reč. To se vidi tudi tukaj. K italijanskim irredentističnim strahom so se pridružili — velikiorski strahovi. Uboga Avstrija!

Nevarnost vojne med Grško in Turčijo.

Iz Carigrada poročajo, da je tamošnje grško poslanstvo prepričano, da bo Kreta pod vplivom velikih sil združena z Grško, proti odškodnini, kojoj bi se plačalo Turčiji. Grška vlada, da je že dobila dovoljenje vele-

njimi dekleta. Vsi so ga pozdravili z zadovoljnimi obrazi. Imeli so ga radi, ker jim je povedal vedno kaj novega in zanimivega. On jih je molče pozdravil in stisnil najbližjim roko. Nekam čudno se jim je zdelo, ker danes ni kazal tako veselega lica, kakor po navadi. Orglje so močno donele po cerkvi in peveci so se trudili kolikor možno, da so lepo in ubrano peli. Pavle ni ničesar videl in ničesar slišal. Kakor ubit se je naslonil na kropilni kamen in arepo zrl pred-se. Vedel je, da nastane v družini burni, neprijetni prizori, vedel je, da pride med njim in očetom do nesporazumljenja. Še celo brata Zorka ni zapazil v svoji zastopljenosti.

Zorko je stal takoj za njim v kotu med kropilnim kamnom in oknom. „Mlad sem pa me že vzemirajo te reči. Pa čemu?! Naj dam svojo mladost za to, da bi ustregel očetu. Zakaj! Mlad sem še in hočem živeti. Čemu se žalostim! Hočem biti vesel, dokler je možno veselje, hočem izcrpati vsak trenutek veselja do dna — potem naj pride, kar hoče. Saj imam roke in delam tudi, če je potreba. Danes, kako je vse čudno! Vse mrtvo! Zame nima nič več pomena to, kar mi je prinašalo včasih toliko veselja. Kaj je res z materjo šlo v grob tudi moje veselje in moje upanje? Ne! Če mi drugi nočejo dati veselja, ko bi ga lahko dali, si ga pa hočem dobiti.“

Tako je pomislil in se ozrl pred-se. Naenkrat se mu je oko razveselilo, nekaj je v njem zaplamljelo.

Srečalo ga je ravno oko sosedove Viktorije.... (Dalje).

PODLISTEK.

Mačeha

Kraška povest iz današnjih časov
Piše A. L.

„Pustite mi, da Vam razložim svoje mnenje — potem pa sodite in ravnajte, kakor veste, da je prav in dobro. Torej z Zorkom se morate najprej zjediti! In sicer iz sledečega vzroka: Dobro vem, da je Zorko priden in delaven in vem, da ima tudi vselej do kmetije — a tudi dobro vem, da ni trezen — to se pravi — da ni jasen razsodjevalec, ampak le guan od trenutnega utiska; razsodja vsako stvar hitro in naglo, a se vendar ne da prepričati o nasprotnem. Z eno besedo: on je še otrok čustev in ne razuma. A pripoznati moram, da mi ti ljudje bolj ugajajo, nego pa tako imenovani trezni misleci, ker on dela v vsaki razsodbi brez zavijanj in brez dolgih potov, na katerih človek tako lahko zaide. On vidi pred sabo dejstvo, in če srce čuti, da je pravo, se bori za uresničenje svoje ideje z vso vsemno in z vsemi svojimi silami; če mu pa srce veli, da to ni prav, pa tudi prav nič ne šteti v sredstvi za pobijanje iste misli. Poglejte, recimo, ravno kar se tiče razmerja med mačeho in družino! Pripoznati morate, da v največ slučajih prinaša mačeha vsej družini

le nesrečo v hišo. In on je to enkrat spoznal in si je zapisal v srce in ne v možgane. In ker je enkrat v srcu zapisano, to se ne da tako kmalu več izbrisati — to je instinktivni zaklad človeka, to se pravi, človek čuti takoj v srcu, jeli to ali ono prav ali ne in to se dogaja vse hipno...“

Pavle je začel pri teh izjavanjih že v ogenj in je govoril naglas in prepričevalno. Ko pa je pri tem pogledal očeta, je videl, da očeta silno muči in da ga oče skoro niti več ne posluša, zato je za hip prenehal in popil požirek vina... „Vem, vem!“ je odgovarjal oče, ki že ni mogel več slediti Pavlovim izjavam in bi že rad izvedel končno mnenje od Pavla.

„No in kako misliš Ti: storim prav ali ne?“ „Tega Vam ne morem takoj odgovoriti. Toda za sedaj Vam pravim le to: če sprevidim, da bo ta zakon areča za hišo, ne bom nasproten, če se pa prepričam o nasprotnem — tedaj zastavim vse svoje sile v to, da prepričim ta zakon. Kompromisov ne poznam!“

„No Pavle, kako moreš misliti, da jaz ne želim svojim otrokom le dobro! Saj sta mi Vi vendar največji ponos in sreča!“ „In tudi to, da jaz ne vidim areče v bogastvu, ampak v edinstvu.“

Oče je molčal in sin se je zamislil sam vase.

„Teda pojdem pogledat v cerkev, kjer so vsi veselo zbrani.“

Sin je šel in oče je ostal sam...

sil. Turški vladni krogi poznajo grške načrte in znajo, da, ako se ne poruči aneksija Krete bi utegnil izgubiti kralj Jurij prestol.

Zato da delujejo mladoturki na to, da bi se napovedalo Grški vojno, ker so prepričani, da bi v taki vojni zmagała Turčija, a čemur bi se zopet utrdila disciplina v armadi, ki je zbog zadnjih dogodkov močno trpela.

„VELEIZDAJNIŠKI“ PROCES v Zagrebu.

ZAGREB 24. — (Ogr. biro). Začetkom današnje seje je naznanil predsednik sklop senata, da je petnajst obtožencev za časa razprave do nadaljnjega odredbe izključeno od razprave, ker da so se nedostojno vedli. Obtoženec Corić je bil pa glasom omenjenega sklepa obsojen na 24-urni zapor. — Nato se je nadaljevalo zaslišavanje prič.

Bosanski emigranti v Turčiji.

Bosanski emigranti v Turčiji se ne morejo sprijazniti z novim režimom. Kakor so se po okupaciji izselili iz Bosne in Hercegovine v Turčijo, tako se sedaj po odstavi Abdul Hamida, selijo iz Turčije. Nekateri so se izselili v Egipt, drugi v Perzijo in Arabijo. Mohameda V. so proglasili — glaurinom!

Zidanje državnih cest v Makedoniji.

Za nove ceste v Makedoniji je bilo določenih 960.000 turških funtov. Ker bodo te ceste gradili uporni vojaki, 10.000 na številu, ki so bili ujeti v Carigradu, se ta strošek zmanjša na 80.000 funtov.

Z delom prično takoj in je potrební denar že odločen.

H klanju v Adani.

Iz Adane poročajo, da je komisija, ki je bila tja poslana iz Carigrada, da kaznuje one, ki so se vdeležili klanja Armencev, obsedila 35 voditeljev klanja na smrt na vislicah.

Več Armenk je zaprosilo dovoljenje, da prestopijo k islamu, a vali ne dovoljuje tega, ker so bile te Armenke ob zadnjih nemirih s silo odvlečene v hareme.

Veliki vezir je pa izdal brzojavno naročilo, da se ima takoj izpustiti vse Armenke, ki so bile po sili odvlečene v hareme. V Carigradu pa so ulovili nekega Kurda, ki je prodajal prstane, ki so izvirali iz Adane.

Vlada bi rada prikrila resnico o grozodejstvih. Mej tem, ko poročajo konzulu, da je vseh žrtev okoli 30.000, govori vladna poročila le o 3—4000 žrtev.

Vlada bi hotela dokazati, da je bilo med mohamedanci več žrtev nego med kristijani. Hotela bi na vsak način dokazati, da so kristijani provzročitelji klanja. Aretiranih je bilo okoli 100 kristijanov, ker so osumljeni, da so se vdeležili nemirov.

Dogodki v Turčiji.

CARIGRAD 24. V senatu je minister za unanje stvari prečital vladni program, na kar je senat enoglasno izrekel vladi zaupnico.

CARIGRAD 24. Aretirali so guvernerja iz Kurnuta, ki je provzročil pokol v Adani, Marašu in okolici.

Abdul Hamidovo premoženje. Njegova usoda še vedno ni določena.

Iz strahu, da ne bi ga tirali pred sodnijo, je Abdul Hamid odstopil državnemu zakladu vse svoje privatno imetje, ki je naloženo po raznih evropskih bankah. Večino tega imetja si je pridobil na nepošten način. Održal si je n. pr. 240.000 kron od zneska, ki je bil namenjen za rodbine padlih v grško-turški vojni 1.920.000 kron od zneska, ki je bil namenjen v povračilo materialne, škode provzročene po vojni, a 48 milijonov kron od vojne odškodnine, ki jo je plačala Grška.

To bi iznašalo preko 50 milijonov kron, a kolikor je znano, iznaša vse v raznih bankah naloženo imetje le okoli 26 milijonov kron. Bilo je sicer govora o milijardah, ali kakor se sodi, z milijardami ne bo nič. Abdul Hamid je sicer kradel in plenil državne blaginje na vseh koncih in krajih, ali ker je moral imeti pri tem pomagatelje, so spravili glavni del ti pomagači. Če se poleg tega pomisli, da je stal Abdul Hamidov harem na leto 40 milijonov kron, potem bi bilo naravnost čudno, ko bi imel mož poleg vsega tega še milijarde naložene po raznih bankah.

Od druge strani pa poročajo, da Abdul Hamidu ne odide kazensko preganjanje, da si se je odpovedal vsemu svojemu imetju na korist državnemu zakladu. Sin bivšega velikega vezirja Midhat paša, katerega je bil dal Abdul Hamid zadaviti, je vložil proti temu kazensko ovadbo radi umorstva. Sin bivšega sultana Murata pa je vložil proti Abdul Hamidu ovadbo radi omejevanja osebne svobode, ker je držal njegovega očeta trideset let zaprtega.

Moramo torej pričakovati še vankovrstnih iznenadenj iz Turčije. Mohamed V. je lahko zadovoljen, dokler živi njegov brat Abdul Hamid. Ko obračunajo s tem, začnejo mladoturki bržkone z njim.

Mahmud Šefket paša.

CARIGRAD 23. — „Tanin“ poroča, da smatra Mahmud Šefket paša svojo nalogo v Carigradu kakor dovršeno in se vrne v sredo

ali petek v Solun. Vojni mister Salih paša prevzame poveljstvo operacijske armade. Z odhodom Mahmud Šefket paše pa se ne odpravi obredno stanje, isto bo trajalo dalje, dokler ne bo dovršeno kaznovanje krivcev.

CARIGRAD 23. Mahmud Šefket paša potrjuje resničnost vesti, da odpotuje te dni v Solun. Zdi se pa, da odpotuje le v svojem svojstvu kakor generalni nadzornik, torej se ne namerava nastaniti v Solunu.

Sprememba v ruskem poslanstvu.

CARIGRAD 24. „Tanin“ je zvedel, da odstopi poslanik Sinorjev in da pride na njegovo mesto Čarikov. — List obžaluje odhod Sinorja, ker je isti deloval vedno za ojačenje razmer med Turčijo in Rusijo.

Voščilni vsprejem pri sultanu.

CARIGRAD 23. Na včerajšnjem voščilnem vsprejemu pri sultanu je bil tudi prestolonaslednik Jusuf Izzedin; odkazano mu je bilo med princi prvo mesto. — V svojem nagovoru na sultana je rekel grški patrijarh kakor govornik vseh cerkvenih poglavarjev, da pričakujejo narodi v Turčiji pred vsem dobrohotnosti in politične modrosti sultana, da se ohrani ustavna vlada.

Turška zbornica.

CARIGRAD 24. — Preden je prišel kabinet, je zbornica v načelu razpravljala vprašanje, se ima li izreči kabinetu zaupnica. Vladni program je bil pohvalno vprejet v onem delu, kjer govori o kaznovanju provzročiteljev pokola v Adani. Po prečitavanju se je razvila debata, v kateri je hotelo govoriti več poslancev, drugi so pa zahtevali, naj se takoj glasuje. Ker je bila večina zagotovljena, se je zahtevalo, da se glasuje. Med tem se je razpravljalo v velikem hrupu. Grk Bossios je hudo napadal kabinet, kateremu je očital, da je drugo nego kabinet pred 13. aprilom. Slednjič je zahteval, naj se postavi kabinet pred vojno sodišče. (Ponoven hrup). Predsednik mu je konečno odtegnil besedo. S tem je bila razprava končana. Nato je zbornica glasovala kabinetu zaupnico s 191 proti 5 glasom.

Srbski vojni materijal in Turčiji.

CARIGRAD 24. Turški listi poročajo, da je porta dovolila prevoz vojnega materijala, pod pogojem, da se to ne smatra za precedenčen slučaj in da ostanejo v veljavi zadnje določbe trgovinske pogodbe.

Dnevne vesti.

Gg. odborniki polit. društva „Edinost“ se uljudno vabijo, da se udeležijo današnje redne odborne seje ob 7¼ zvečer v pisarni dr. Gregorina in dr. Slavika.

Volilni shod za 4. volilni okraj se bo vršil v četrtek dne 27. t. m. ob 8. uri zvečer v Škorklji, gostilna „Trattoria ciale di Scoreola“ ex Pangos, na stari cesti.

Volilci tega okoliša so nujno pozvani, da se v čim večem številu udeležijo tega shoda.

Sestanek zaupnikov IV. mestnega volilnega razreda se bo vršil v četrtek, dne 27. maja t. l. ob 8. uri zvečer v prostorih N. D. O. (ulica Lavatoio št. 1 I).

Volilni shod pri sv. Ivanu. Shodu pri sv. Ivanu minole nedelje je predsedoval g. Kocijančič, ki je dal besedo dru. Rybáru. Govornik je opisoval razmerje mej slovenskimi okoličani in italijansko ter socijalno-demokratsko in narodno stranko.

Italijanska stranka je okoličanom za časa volitev navadno obljubovala vse, a storila ni nikdar nič. Stori la ni nič niti za one okraje, ki so bili v mestnem svetu zastopani svoj čas po italijanskih svetovalcih. Mej tem ko se trosi v mestu stotisočake za lukene, kakor na pr. povečanje galerije slik, ki nikakor ni bilo nujno, potem za vzdrževanje italijanskih srednjih šol, ki bi jih hotela vlada prevzeti v svojo skrb, a jih mesto noče pustiti iz rok, morajo okoličani prositi in molelovati in pošiljati posebne deputacije za vsako svetiljko posebej.

Sedaj sicer še ne znamo s kakimi kandidaturami pride ta stranka na dan v okoličih, vendar se čuje, da klikuje dr. Cimadori po okoličih sestanke, kjer se ponuja okoličanom kakor kandidat izven strank. (Smeh). To je namreč oni Cimadori, ki je poznan iz svoje afeze s družbo „Dalmacija“, koje je spravil naše delavce ob kruhi in Ogorleno radi njihove narodnosti. (Ogorlene vzklijanje). Tak mož naj se torej priporoča italijanskim delodajalcem, a ne slovenskim okoličanom.

Imena drugih kandidatov, ki jih bo hotela italijanska „liberalna“ stranka morda usiliti okoličanom, še ni znana. A lahko si mislimo, da bodo tudi drugi podobni — dru. Cimadoriju! Za okoličane torej ne bodo.

Navstaja vprašanje, kako razmerje naj bi zavzeli slovenski okoličani nasproti socijalno-demokratski stranki, ki ponuja svoje blago in svoje kandidate.

O priliki zadnjih državnoborskih volitev so obljubovali v pravem pomenu besede zlate gradove. Rekli so, da, če bodo izvoljeni socijalno-demokratski poslanci, bo to kruh za delavce. A kaj so izpolnili od danih obljub? Nič! Sedaj čutijo sami, da so obljubljali preveč. Zato sedaj ne obljubujejo toliko. Svoj program so precej utesnili in ne prihajajo več na dan s tako bombastičnimi obljubami.

Oni so proti obdačenju živili (jedi in pijače). To smo tudi mi. Okoličani, ki imajo vinograde, morajo itak neznošno trpeti radi užitinskega davka na vino, a oproščeni so vsaj doklad na zemljiški in hišni davek. Sedaj bi pa hoteli socijalni-demokratje uvesti doklade še na ta davek!!

Povišati hočejo doklade na hišnonajemni davek, a čemur bi bili prizadeti v prvi vrsti delavski sloji, to je oni, ki jih zastopa baje edino le socijalna demokracija.

Ne vidimo pa v njih programu niti besedice o slovenskih šolah. Njih stališče je pač identično s stališčem italijanske liberalne stranke. Slovenski delavec naj ostane ali neumen, ali pa naj se poitalijani! Kakor sami pravijo, so njih prve glave študirale cela dva meseca program, a katerim so prišli sedaj na dan, vendar se po tolikem času niso spomnili na šole. Po njih teoriji naj bi torej slovenski delavec po milosti opravljal nižje posle, a bolje kvalificirana mesta naj bi dobivali — ptujci!

Od socijalnih demokratov nima slovenska okoličica torej tudi ničesar pričakovati.

Prihajamo torej na našo slovensko narodno stranko. Slovenski svetovalci v mestnem svetu so bili dosedaj prešibki, da bi bili mogli kaj izdatnega doseči. Ipak so se v zadnjem času razmere začele zboljševati. Začeli so vpoštevati tudi nas. V bodočem mestnem svetu bodo z umnim izkoriščanjem položaja mogli dosežati marsikaj, ker je gotovo, da v tej zbornici ne bodo sedeli več sami italijanski liberalci. Slovenski mestni svetovalci storijo gotovo na korist okoličice, kar bo v njihovi moči. (Dolgotrajno odobravanje).

Za drom Rybáram je govoril zborovalec Ablauf, ki je izrazil nadeje, da se bo političsko društvo „Edinost“ tudi ob določanju kandidatov oziralo na želje slovenskega delavstva. Govoril je ša zborovalec Križmančič. — Gosp. Čargo je interpelliral radi kandidatur, na kar je dr. Wilfan pojasnil, da bo imel odbor pol. društva „Edinost“ še ta teden sejo, pri kateri pade konečna odločitev glede kandidatov v smislu želji, katere so izrazili volilci po svojih zaupnikih.

Potem, ko se je predsednik Kocijančič zahvalil dru. Rybáru za njegovo poročilo, je zaključil shod ob navdušenih živih klikih na dr. Rybáfa.

Nečuvčna strankarska strast. V izdanju od 13. t. m. smo priobčili zahvalo župnega urada v Koštaboni „Vzajemni zavarovalnici proti požarnim škodam in poškodbam cerkvenih zvonov v Ljubljani“.

Slično zahvalo je priobčil gospod župnik Čemažar pozneje tudi v nekem tukašnjem listu, toda s pripombo, da on ni dopolnil „Edinosti“ nikake zahvale, ker nima s tem listom nikakega stika.

Na to ne bi se ozirali. Molčati pa ne moremo na zaključno pripombo:

„Podpisani protestira proti temu, da si upa „Edinost“ zlorabiti podpis župnega urada v Koštaboni. To je nečuvčno in kaznjivo.“

Naj pojasnimo, kako je prišla izjava v naš list. Nekega dne se je zastopnik rečene zavarovalnice, g. Karl Starc na Proseku, v kavarni Balkan približal jednemu naših uradnikov ter nujno prosil, da bi omenjeno zaklavo, kijo je dobil od vodstva v Ljubljani, priobčili tudi v „Edinosti“, rekši, da mu je leželo na tem, da bi delovanje zavarovalnice razširil v širše kroge tržaških Slovencev.

Na to je naš uradnik privolil. Imamo torej dejstvo, ki prča le o veliki lojalnosti in objektivnosti našega lista, ki je ob tej priliki abstrahirao od vsega strankarstva in je imel pred očmi le okolnost, da gre za slovenski gospodarski zavod. Naš čin je mogel biti torej le na korist zavoda in v isti namen je gotovo tudi g. župnik podal zahvalo. Take zahvalne izjave zavarovalnicam niso nikaki zasebni, ampak so javni dokumenti, ki imajo namen reklame za dotični zavod. In tak namen je imel gotovo tudi gospod župnik Čemažar, ko je izročil svojo izjavo zavodu. Mi nismo krivi, če je zastopnik omenjenega zavarovalnega zavoda menil, da bo reklama uspešna, ako priobči izjavo v našem listu. Če je na tem priobčenju kaj „nečuvnega“ in „kaznjivega“, naj gospod župnik obračuna z zastopnikom zavoda, ali pa z zavodom samim, ker sta „zlorabila“ njegov podpis. Ne moremo si pa kaj, da ne bi stigmatizirali strankarske strasti, ki gre tako daleč, da odklanja celo dejanje, ki je bilo njihovi gospodarski organizaciji na korist.

Taka strankarska strast in zaslepljenost je pač, ako ne kaznjiva, pa vsaj nečuvčna.

Eventuelne kazenske ovadbe g. župnika Čemažarja radi zlorabe njegovega imena pričakujemo z mirno vestjo. Saj bomo v dobri družbi z zavodom, ki mu je g. župnik z omenjeno izjavo hotel delati reklamo.

Velevažen moment. — Prejeli smo iz krogov tobakarnarjev:

Kakor „Piccolo“, tako se je moral tudi „Delavski list“ obregnuti ob fakt, da se je novo društvo tobakarnarjev ustanovilo v sporazumu med Slovani in Italijani! — Tada naj pravi celo, da bi moralo biti sram Slovence, da so si izvolili predsednikom Italijana — dasi je ta pošten in delaven! Čemu naj bi nas bilo sram? Nad vse čudno in zna-

čilno pa je, da se isti socijalisti ki sicer vedno gorvoro o bratstvu med narodi, izpodtikajo na tem, da se je vsaj v enem slučaju doseglo pošteno sporazumljenje. Mesto da bi se ravno oni veselili na tem pojavu, hrešče na nas, naj nas bo sram! To je eklatanten dokaz, kako malo resno mislijo socijalisti se svojimi načeli in — programi!

Nas ni čisto nič sram na doseženem sporazumu, ker smo prepričani, da bo vsaj v tem društvu Slovan enakopraven Italijanu. Sram bi pa moralo biti slovenske sodruge, ki so pri svojih italijanskih istomišljenikih le privesek in ne enakopraven element!

Mi smo bili vselej za pošteno slogo med obema narodnostima v deželi, a smo bili in bomo proti temu, da bi taka sloga pomenjala podjarmljanje Slovencev, kakor se je zgodilo slovenskim sodrugom v Trstu! Enaki med enakimi in ne podrejeni hočemo biti mi in za to se borimo. Tobakarnarji niso nikaki kapitalisti — za kakoršnje bi jih radi predstavili naši socijalisti. Tobakarnarji so po ogromni večini reveži — delavci, ki se trudijo od dne do dne, da si zaslužijo vsakdanji kruh; a ker ne trobijo v rudeči rog, se sodrugi zaletajo v vanje!

Sodrugi se boje slega med Slovenci in Italijani, misleč, da smejo le oni monopolizirati bratstvo med narodi! Mi jim pa zagotavljamo, da ne bomo nikdar posnemali sodrugov v tem, da bi postali metla s katero bi se pometalo — kakor se pometa se Slovenci v ul. Boschetto!

Narodna mržnja v naši mestni bolnišnici. Spremlil sem bil v nedeljo predpoldne ob 9. uri svojo sestro — ki je privredila seboj iz Istre bolnega otroka — v tukajšnjo bolnišnico. Tem povodom sem bil priča nastopnemu mučnemu prizoru:

Bili smo v pisarni, kjer vsprejemajo bolnike. Neki kmet iz — ako se ne motim — iz Plavij pri Gorici je privedel svejega 15-letnega bolnega sina. Imel je seboj vse potrebne dokumente. Ker pa je obgovoril uradnika v slovenskem jeziku — saj drugega ni znal — mu je uradnik velel: „La parli italian! Tatti quei, che i vien dalla scavarina ni i aa altro che quell“. Mož je seveda molčal. Uradnik na to: „Zakaj nista šli v Gorico, kjer znajo govoriti slovensko? Počakajte, da pride kdo, ki vas bo umel!“

Da nisem bil jaz slučajno navzoč, bi bil moral kmet bog ve kako dolgo čakati, ali pa oditi z bolnim sinom iz bolnišnice. Ko sem jaz posredoval, mi je rekel, da ni obvezan poznati vse jezike.

Nu pa dobro: če je tudi res tako, da niso vsi uradniki bolnišnice obvezani poznati vse jezike, pa bi bilo upravi bolnišnice v dolžnost, da ima tudi takih uradnikov, ki poznajo deželne jezike, da ne bo celo vsprejetje odvisno od okolnosti, ni-li kaka oseba slučajno navzoča, ki more posredovati med stranko in uradnikom! Dejstvo je, da prihaja v tržaško bolnišnico mnogo bolnikov, ki niso Italijani in s tem dejstvom bi morala uprava bolnišnice računati že radi principa humanitete!

Apostrofa uradnika, zakaj da ni šel v Gorico, kjer znajo slovenski, pa je naravnost klasična, ker prča, da imajo uradniki naše bolnišnice čudne pojme o nalogi tacih humanitarnih zavodov. Ob izbiranju zdravilišča je menda odločeno le vprašanje, kje bo najbolje preskrbljeno za njegovo zdravljenje, kje se nadeja najprej priti do zdravljenja!

To je glavno. Jezik pa je le neizogibno sredstvo sporazumljevanja med bolnikom in organi bolnišnice bilo uradniki, bilo zdravniki. A ker je tudi to sredstvo važno za uspešno zdravljenje samo, je neizogibno potrebno, da more zdravnik neposredno občeovati z bolnikom. Vsaj deželne jezike naj bi znali, posebej pa jezik večine bremevalstva.

Ako se pa ljudji, ki upajo, da ravno v tržaški bolnišnici najdejo zaželenega zdravnika pošilja drugam edino zato, ker tu ne meje slovenski, potem je to le posledica narodne mržnje, ki bi jo laglje odpustili povzodi drugod, nego ravno — v bolnišnici.

Kaj je s konviktom v Pazinu? V nekaterih hrvatskih in slovenskih listih čitamo da se namerava zgraditi v Pazinu konvikt za dijake hrvatske gimnazije. Ta konvikt da bi se imelo izročiti italijanskim salezijancem iz Turina. Ker bi se imelo za ta namen porabiti tudi imetje „Dijaškega podpornega društva“, ki gotovo po veliki večini ni bilo zloženo v namen, da bi se s pomočjo istega naselilo v Istri italijanske matere in fratre, bi bila dolžnost prizadetih merodajnih krogov da natočijo naši javnosti čisto vino, da bomo znali pri čem da smo.

Slovani Trsta in Primorja! Ne pozabite, da se bo vršila dne 4. julija t. l. na Opčinah velika sokolska slavnost vsega primorskega sokolstva.

Prihitite tega dne v obilem številu na ta velepomemben praznik in pokažite z vašo vdeležbo, da znate cesti veliko sokolsko idejo!

Avtomobilska zveza Trst—Istra. Avstrijska rivizerska družba se peča z načrtom osnutja novih avtomobilskih zvez v Istri. Pri tem nas zanima najbolj načrt na zvezo Pazin—Livade—Opstalj—Gradina—Sr. Anton—Koper—Trst.

Umeje se, da bi bila taka zveza v veliko korist dotičnim krajem.

Bagno alla diga (Kopelj ob valolomu) je bila otvorena včeraj, na kar opozarjamo naše kopajoče se občinstvo.

Železničarska organizacija. Vsi zapuščeni uložbenice državne železnice so vabljani, da se v mnogobrojnem številu udeležijo sestanka danes 25. maja točno ob 8. uri v prostorih »Narodne del. organizacije«. Na dnevnem redu je jako važna zadeva, zadeva, ki jo mora vsi udeleženci razpravljati. Torej naj nihče ne manjka! Pokazati moramo, da se zavedamo svojih pravic in da si jih ne damo kratiiti od nikogar. Vsi kot en mož torej na krov.

Izseljenci na povratku. Včeraj zjutraj je dospel iz New Yorka po 14 in pol dnevni vožnji parnik Avstro-Amerikane »Martha Washington«. Iskralo se je tu 72 razrednih pasazirjev in 421 izseljencev na povratku, so večinoma ogrski podaniki, ki so nadaljevali pot v domovino. Na Atlantskem oceanu je umrl 34-letni pasazir Grk Colizian, čigar truplo so izkrcali v Petrasu; na Tirenem morju pa je umrl ogrski izseljenec Sandor Toti, čigar truplo so spustili v morje.

Tržaška mala kronika.

Irredentistične demonstracije. Povodom obiska regnikolov iz Vicenze, ki so bili povabljeni od tukajšnje »Operazio«, so Labončki, kakor znano, vprizorili zopet male irredentistične pajacade z raznimi klici, ko so spremljali goste iz parnika v hotel. Sedmorica je bila sretirana, med njimi se nahajala tudi slavni »moreto« Lupetina občinski uradnik, ki mora biti vedno peteršiljček na vsaki irredentistični juhi. Včeraj zjutraj ob 8. uri so regnikoli zopet odšli. Na pomolu Sv. Karla je bilo le kakih petnajst irredentističnih mulov, ki so tulili venomer razne »eviva«.

S kamenjem napaden. Kose je včeraj poplunoci vračal 23-letni zidar Vincencij Camposeo iz Bari, stanujoč v ul. Piccola fornace št. 5, s 3 prijatelji domov, ga je naenkrat napadla s kamenjem gruča možikov. ki so mu prišli po Korzu nasproti; bil je celo dvakrat zadet v glavo. Ko so se napadeni zatekli v kavarno »al Corso«; je v tej paniki bilo ubito tudi eno veliko zrcalo. — Predno so prišli redarji, so jo junaški — napadalci že odkurili.

O večeršnjem požaru. poroča ravateljstvo drž. železnice sledeče: Včeraj ob pol 1 uri pop. je nastal v lesnem skladišču c. kr. drž. železnice iz neznanega vzroka požar, ki je uničil dvoje zasebnih skladišč kakor tudi mnogo lesa, ki se je nahajal na najetem železniškem ozemlju. — Skladišči sta požoreli.

Štode, provzročena na železniških napravah znaša približno 5000 K in odškodnina strankam za les, približno 1000 K; med tem ko se še ne ve za celotno škodo, ki trpijo trdke vseh požara. Promet ni bil oviran.

Uzmorje. Včeraj zvečer ob 11. uri je bil pri Volti di Chiozia aretiran neza posleni agent Roman Petrovich iz Benetk, ker je malo poprej v javnem vrtu ukradel uro mešarju Martinu Hrvatu.

Nesreče. Cazar Albert Collet star, penzionist, stanujoč v ulici Tintre št. 5, je tako nesrečno padel, da si je zlomil desno nogo. — Virgil Nordio, 29 let star, stanujoč v Škorklji 563 je d. lal včeraj v skladišču VI v svebodni luki. Pri tem se mu je pa izpodrnilo in se je močno pobil na glavi. — Ivan Vigoda, 31 let star, kamenolomec, stanujoč v Sv. Mariji Magd. Spod. št. 347 je včeraj na delu pal in se po vsem telesu močno poškodoval.

Vsem trem je prvo pomoč prožila zdravniška postaja ter jih dala prepeljati v bolnišnico.

Tatrina. V hiši št. 6 v ulici S. Sebastiano se nahaja v veži portirka luča, v kateri je imel izdejavatelj dežnikov Ivan Giorgia svojo delavnico in zalogo dežnikov. V predminoli noči so neznan tatje odkrili streho lože in odnesli osem dežnikov.

Koledar in vreme. — Danes: Gregor VII. pap. — Jutri: Filip Neri ap. Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 25.5 Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Pri-morako: Večnoma jasno; semtertja megleno. Zmerni vetrovi. Vroče. Tendence za nevihte.

Društvene vesti.

Podružnica družbe sv. C. in M. pri sv. Jakubu ima danes ob 8. uri zvečer iz- vanredno odborovo sejo. Gospodje odborniki, naj se te seje gotovo udeležijo.

Glasbeno društvo »Trst« naznanja svojim gg. pervkam in parcem, da se bodo od sedaj naprej vršile pevake vaje vsako sredo ob 8 in pol uri zvečer. Tamburaške vaje vsak torek in petek. Sprejemajo se pevake moči, kakor tudi tamburaši! Ostali deevi so na razpolago učencem klavirskega tečaja. Sprejemajo se učenci v ta tečaj. — Društveni kapelnik H. O. Vogrič. Društveni sedež ul. Coroneo 5. II.

»Socijalni odsek« trž. Učit. društva ima danes, torek, ob 6. uri pop. sestanek v društvenih prostorih ul. G. Galatti 12, II. n. Tovarišice, tovariši udeležite se ga.

Vesti iz Goriške.

Iz Ajdovščine. — Narodna delavska organizacija. — Shod v Ajdovščini. — Gibanje v predilnici. — Ustanovitev konsumne

zadruga (prodajalnice). Ob velikanski udeležbi se je v nedeljo ob 4. uri popoldne vršil na vrtu tov. Budihne v Šturi shod ajdovske podružnice N. D. O. Iz Trsta sta prišla tov. dr. Josip Mandić in Jaklič.

Dr. Josip Mandić se je pred vsem dotaknil žalostnih razmer v predilnici in je izjavil: Naši predilci nočejo izzivati, a nočejo tudi biti izzivani. — Nočemo forsirati gibanja ki bo — če izbruhne — zahtevalo največjih žrtve in zatajevanja od strani domačega delavstva, toda, ako ima priti do tega — in odločitev je le v rokah nemškega vodstva predilnice — potem se bomo zvali možko držati. Nato je dr. Mandić poročal o pomenu konsumnih zadrug in stavljal predloge glede načina ustanovitve konsumne zadruga. Sklenilo se je enoglasno, da se ima že tekom meseca junaja ustanoviti konsumno prodajal-nico ter se je v to svrhu izvolil pripravljalni odbor.

Tov. Jaklič je razpravljal o razmerah v predilnici. Te razmere da so take, da se moramo čuditi, kako so naši trpinji tako dolgo mirno prenašali. Naši domači delavci se morajo izseljevati, na njih mesto se pa vabi Madjare. In kako se postopa s temi poslednjimi in kako z nami! Nečemo se prenašati, toda vodstvo predilnice naj se ne igra z ognjem. Govorili so še drugi, med temi tov. predsednik Reger in Budihna, nakar se je ob največjem navdušenju zaključil ta toli važni shod.

Izjava. Na dopis iz Tolmina, pod za- glavjem »Vesti iz Goriške« v cenj. listu »Edinosti« od 21. maja t. l. št. 143 izjavljam kakor edini učitelj v fari, da nisem pred- sednik ne podmeljke niti knežke čitalnice.

V Podmečju, dne 23. maja 1909.
Ferdo Jelinčič,
nadučitelj.

Vesti iz Istre.

Iz Biscmanj. — V nedeljo sta se vršila občna zbora tukajšnje »Posojilnice in hranil-nice« ter »Konsumnega društva«. Iz zaključ-nih računov obeh društev za leto 1908 je razvidno, da sta imeli društvi tega leta skoraj 1 milijon kron prometa.

Tuji v Opatiji. — Od 1. januarja do 18. maja 1909 je obiskalo Opatijo 14.251 oseb. Od 13. do 18. maja 1909 je na novo došlo 521 oseb, Dne 18. maja 1909 je bilo navzo- čih 2401 oseba.

Vesti iz Kranjske.

Trg Postojna je postal mesto. Iz Postojne nam pišejo:

Njega Veličanstvo je trgu Postojna, ki je po svojih čudežnih podzemeljskih jamah svetovnoznana, podelilo značaj mesta. Podze- meljski čari, ki so edini na svetu in ki jih občuduje vsako leto ogromna množica potu- jočih, pripomogli so do tega, da je vojvodinja Kranjska za eno mesto bogatjša.

Radi tega se bo praznovala letošnja slav- nost v postojnski jami na binkoštni ponedel- jek posebno slovesno. Več godb — med drugimi tudi mornarska godba iz Pule — bo razveseljevalo množičevilne obiskovalce v obsežnih, bogato od narave s kapniki okrašenih in čarobno elekt. razsvetljenih prostorih. Tudi za druge raznovrstne zabave ljudstva je obilo preskrbljeno.

Posebni vlaki z znižanimi cenami bodo vozili ta dan iz Ljubljane, Trsta, Reke in Pule. Jamska veselica se bo vršila ob vsakem vremenu, obisk jame je zbog suhih, breztežav- nih promenadnih potov omogočen tudi ob ali po najhujših nalivih.

Vodomet na cesarja Jožefa trgu v Ljubljani to pomlad odstranijo in prostor zas- jejo.

Sadno drevje obeta letos po Kranjskem zopet dobro letino. Izlasti lepo kažejo bruške in jabolke.

Žrtev snežnih zametov. — Mrtvo so našli sedaj, ko je sneg skopnel, 64-letno sla- boumno Katarino Praček iz Coka. Pred me- seci je zašla v visokem snegu, omagala v snegu in zmrznila.

Vesti iz Štajerske.

Neznane mrtvece, ki pripada skoro gotovo boljšim slojem, so potegnili pionirji iz Drave pri Ptutu.

Otroci požigaleci. V Sedlačku v ptuj- ski okolici so pogorela vsa poslopja kmeto- valca Janeza Podgoršek. Tudi sosedu Se- verju je napravil ogorenj škodo. Zažgali so otroci, ki so se igrali z užigalicami.

Umrl je v Ločah okrajni zdravnik dr. Adolf Rosina.

Razne vesti.

Publicist osumljen umorstva. — V Lipakem so aretirali izdajatelja mesečnika »Deutscher Kampf«, dr. Arturja Pleissner. Ta aretacija je vzbudila veliko senzacijo, ker se je izkazalo, da je aretiranec v zvezi z

DVORANA ZA SODBENE DRAŽBE ulica Sanità 23-25 pritličje.

Dražba ki se bo vršila 26. t. m. od 9. do 12. ure predp.

Šivalni stroj »Singer«, razne stolice, ko- zarci, okrogle mize, vetrine, žlice, noži in vi- lice, krožniki, stoli, steklenice, pipe in druge potrebščine za gostilno.

Kože Astrahan, ženske ovratnice »Scuna«, preproge iz kože, rokavniki in druge kožub- vine.

Ugodna prilika. : Darovi za birmo.

Ugodna prilika vsled dovoljene razprodaje vseh pred- metov prodajalnice zlatnine

Norsa & Fano

Trst, Corso 22, Vogal ulice San Lazzaro.

Darovi za birmo. : Ugodna prilika. :

Novo pogrebno podjetje

Pisarna in prodajalna Via Vincenzo Bellini št. 13.

Telefon št. 1402 (poleg cerkve sv. Antona Novega) Telefon št. 1402

Zaloga oprave ulica Massimo D'Azeglio št. 18

Prيرهja pogrebe od najprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih, kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrliča, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene rakve; čevlje, vance iz umetnih cvetlic, kovine, porcelana in perl.

Bogata zaloga: VOŠČENE SVEČE. Cene nizke, da se ni bati konkurence.

Za slučaj potrebe se uljudno priporočajo HENRIK STIBELJ in drugi.

Mnenje g. prof. Glaxa

c. kr. vladnega svetnika in zdravnika v Opatiji.

Gosp. J. SERRAVALLO

Trst.

Potrpujem jako rad, da priporočam Vaš izdelek ŽELEZ- NATO KINA-VINO SERRAVALLO (Vino di China Ferruginoso Serravallo) v slučajih oslabelosti, ter da sem dosegel z istim pri jako starih bolnikih jedičnost in okrepčavo.

OPATIJA, dne 3. oktobra 1905.

Prof. GLAX.

Pekarna in sladčičarna - Vinko Skerk

Trst, ulica Acquedotto 15 — podružnica ulica Miramare 9.

V moji pekarni se vdobi vsaki dan 3 frišen kruh in se dovaja vsak čas tudi na dom. — Dobi se tudi najina. moka iz najboljših mlinov, biškote in posebno pa specializeto za čaj. Dobi se tudi veliko izbero butelj, ruma in vake vrste čaja. Vse po najnižjih cenah. — Spoštovanjem V. SKERK.

Razpis službe.

Občina Devin razpisuje službo občinskega stražnika z letno plačo 300 kron. Prosilci naj se oglašijo pis- meno pri županstvu v Devinu do 31. maja t. l.

Županstvo občine Devin

dne 22. maja 1909.

Župan: PAHOR.

Zaloga obuvala

in lastna delavnica

PAVEL VISENTINI

Trst, ul. Giosue Carducci 31.

Velika izbira moških in ženskih čevljev. — Po- prave se izvršujejo toč- no in solidno po zmernih cenah

št. 41 na Korzu Trst

Cesare Levi urar in zlatar.

Za prihod. birmo. - Darila

Lastnik te prodajalnice prodaja:

ure, verižice, uhane, zaponke, prstane

priveske in vse druge zlatnine z

samo 1 1/2 % čistega dobička.

Dr. Fran Korsano

Specijalist za sifilitične in kožne bolezni

ima svoj ambulatorij

v Trstu v ulici San Nicolò št. 9

(nad Jadransko banko)

Sprejema od 12. do 1. in od 5. in pol do 6. in pol popaj.

ZA BIRMO!

GIACOMO PALUELLO

zlatar in draguljar

Trst - ulica Nuova 42 - Trst

Izvršnje naročbe in poravnanja v

lastni delavnici. — Prodaja in me-

nuje zlato, srebro in dragulje.

Pohišstvo solidno in elegantno

po zmernih cenah

Rafaele Italia

TRST — Via Malcantone

NOVI DOBRODI V dobroznani prodajalnici oblek

Alla città di Trieste, Trst ul. G. Carducci 40 (prej Torrente)

Velika izbira moških oblek od K 14 do 44, deških od K 9 do 28. — Obleke za

otroke od 3 do 10 let od K 2 do 16. Zaloga tu- in inozemskega blaga za

obleke po meri, ki se izvršujejo v lastni delavnici. Specijaliteta hlač, jop in sraje

za delavce, po neverjetno nizkih cenah.

„Alla città di Trieste“ Trst, ul. G. Carducci 40 (prej Torrente)

umorstvom, ki je bilo izvršeno pred poldrogim letom na tipografu Fridrichu in njegovi ženi. Najbolj čudno je to, da je on, Peissner, v svojem listu opetovano napadal redarstvo in državno odredništvo, kar še nista prišla na sled temu zločinu. Pred kratkim pa je izdal tudi posebno številko svojega lista, v kateri je razpravljalo o tem zločinu tako, da je bil pozvan na odgovornost in pridržan v zaporu. Pokazalo se je v obče, da je Peissner jako sumljiv človek in da je napisal tudi nekaj, pisem s katerimi je hotel izsiliti denarja od raznih trgovcev.

Jubilej Varaždina. To najstarejše hrvaško mesto praznovalo bo meseca septembra 700-letnico, kar je postalo kraljevsko svobodno mesto.

Cerkveni kor se je podrl v samostanski cerkvi Dal Gil na Portugalskem. 200 pevcev je padlo na ljudi v cerkvi. Izpod razalin so dobili 7 mrtvih in 26 težko ranjenih.

Neugodno vreme na Ogrskem. Majski mrazovi in strašna toča so na velikem delu Ogrske popolnoma uničili vinograde in druge pridelke. Razsajale so grozne nevihte. Ponekod je bila toča tako debela, da je bilo mnogo ljudi, ki jih je zatekla na planem, občutno ranjenih.

V dalmatinski narodni svet so bili izvoljeni iz hrvaške stranke dr. V. Miholjevič in V. Milič, iz samostojne organizacije hrvaške stranke dr. P. Čingrija in I. F. Lupis, iz stranke prava don Ivo Prodan in dr. D. in ković.

Opera „Janez Krstitelj“ s Kašmanom v naslovni vlogi je dosegla v Zagrebu veliki uspeh. Prisostvoval je tudi skladatelj italijanski kanonik Fino.

Radil ženinje klepetavosti zažgal hišo. V vasi Seltrovcu v Prusiji je kmet Raurvek zažgal hišo, v kateri je zgorela žena s tremi otroci vred.

Storil je to iz obupa, ker mu je žena preveč — klepetala!

Novi kotorski pravoslavni episkop Dositej Jović bo na binkoštni ponedeljek slovesno ustoličen v novi kotorski pravoslavni stolnici, ki sam posveti dan prej, na Binkoštno nedeljo. Novo stolnico so zgradili na mestu, kjer je pred 13 leti pogorela stara cerkev Sv. Nikolaja. Episkop Jović je po vrsti drugi episkop kotorske pravoslavne eparhije.

Gospodarstvo.

I. slovensko društvo perotinarjev in rejcev vseh malih domačih živali v Ljubljani priredi v soboto dne 5. junija 1909 ob 8. uri zvečer v dvorani „Mestnega doma“ v Ljubljani javno predavanje o perotinarstvu, spremljano z zanimivimi skioptičnimi podobami, ter drugi dan, to je v nedeljo dne 6. junija 1909, ob pol 10 uri zjutraj v hotelu „Ilirija“, kolodvorske ul. št. 22 v Ljubljani svoj III. redni občni zbor.

Ker bosta predavanja in občni zbor velikega pomena za nadaljni vpešni razvoj prepotrebne, prvega in edinega slovenskega društva za perotinarstvo in maloživilinorejo, vabi podpisani odbor vse člane društva in zanimance vse slovenske maloživilinoreje, da se predavanja in občnega zbora tembolj zanesljivo udeležijo, ko jim je v to sedaj podana ugodna prilika, ker se je društvo vavno v boljšo priročnost svojim članom preselilo iz oddaljenega Tržiča v osrednje naše mile slovenske domovine, v — belo Ljubljano.

Za Odbor.

Anton Lehrman,
t. č. predsednik,

Peter Miklavčič,
t. č. tajnik.

Zadnje brzojavne vesti.

Deželno-zborske volitve na Štajerskem.

GRADEC 24. V 20 velikih okrajih volilnega okrožja mest in trgov, ki volijo v deželni zbor 28 poslancev, je bilo izvoljenih 25 nemških naprednjakov in 1 liberalni Slovenec (dr. Kukovec) potrebni sta 2 ožji volitvi.

Slovenskim trgovcem. Teh par vrstic je namenjenih vsem trgovcem in obrtnikom, posebno pa izventržiškim. Koliko se je že pisalo, prosilo in rotilo naše trgovce, naj se v svoji trgovski korespondenci vedno poslužujejo le svojega slovenskega jezika.

Vse te prošnje pa so izdale zeló, zeló malo! Kakor pred 30 leti, tako se še danes pehaio naši trgovci v tem, kako bi bolj nemškularili in lahončili v svojem dopisovanju s tržaškimi trždarji. Nam je poznanih več konkretnih slučajev, v katerih se naš trdi „Slovenec“ (tu ne mislimo lista „Slovenec“) do brika lahonskemu mogočniku s tem, da mu dopisuje v laškem jeziku — katerega naš človek niti od daleč ni zmožen!

Italijani se temu pehanju v resnici le rogajo in marsikak ščavo pada na račun slovenskih — bedakov!

Zbirko dokazov o takih naših neumnih trgovcih hranimo in jo, ako se to nespametno postopanje ne neha, objavimo.

Slovanski svet naj izve, kateri so take mevrže in naj ob dani priliki obračuna ž njimi. Nas je že sram, da moramo povdarjati in prinašati vedno eno in isto pesem o nespametnosti nekaterih slovenskih trgovcev in čudimo se, da teh ljudi vkljub vsem napadom — ni sram!!

Mali oglasi.

Iščem pridnega delavca-krojača. - Škedenj 511. Anton Jeršetič. 949

Pri sv. Ivanu se proda krasna hišica s 4 prostori in vrtom. Naslov pri Inzer oddelek Edinosti. 951

Proda se radi družinskih razmer do broznana prva dalmatinska žgarnja v Trstu v ulici @hega 10. 958

Proda se hiša na Katinari, 5 prostorov, 200 klaftov zemlje. Naslov pove Inz. odd. Edinosti. 962

Naznanja se slavnemu občinstvu, da se je odprla nova ljudska kavarna v ulici dell' Olmo č. 961

Na Opčinah se proda enonadstropna hiša z dvoriščem pri cesti, pri pravna za vsako obrt. Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti. 964

Zaloga istrskega terana po 24 kron od 56 l. naprej se vdobi pri Jožefu Čebule v Sežani. 799

Proda se moderna spalna soba ter kuhinjsko pohištvo po nizki ceni, Mizarnica Leo št. 2. 887

Josip Stofa mizarški mojster, Trst, ulica Belvedere št. 8, izvršuje vsakovrstna mizararska dela. 88

Odda se meblirana soba, K 17, ul. Gaspare Gozzi 3, II., vrata 5. 972

Podpisani izjavljamo, da ne priznavam onih računov, ki bi jih napravila na moje ime kaka žena v katerikoli prodajalnici od dne 8. aprila 1909. Ivan Krbavac, železniški čuvaj v Dutovljah 110. 967

Zaloga steklenih šip
F. Hörmann, Trst
ul. Caserma št. 17
Kristali, zrcala, stekleni ventilatorji, okvirji za slike, posode za ribe, steklene in bakrene črke vezanja v medi in svincu, artistična dela v steklu. Sprejme vsakovrstne poprave in naročila za hiše prenočišča, verande itd. itd.

A. Millovatz

mehanična delavnica
Trst — ulica del Trionfo 1
izvršuje vsakovrstna
kovaška in mehaniška dela
kakor tudi niklovanja.

Prodajalnica manufaktur. blaga
ENRICO de FRANCESCHI
— TRST —
ulica Nuova 53 — vogal Piazza Goldoni
— s podružnico —
ulica delle Poste 10 — vogal ul. Valdirivo
Velika izbira bombažev in volnenega blaga, perila za moške, ženske in otroke, pletenin, nogavic in drobnih Cene zmerno. predmetov Cene zmerno.

Tri do štiri krone dnevnega zaslužka

za vsakega (moškega ali ženskega) brez razlike starosti in stanovanja, ker se lahko plete doma nogovice z našim hitrim strojem „RAPID“, ki ne zahteva nikakega učenja. IZDELKI SO TRPEŽNI IN GARANTIRANI TER JIH MI NAKUPIMO. — ZAHTEVA NAJ SE CENIK.

Rapid Stocking - loom Company

Trst - ulica Carradori 9-4 - Trst.

Iščemo povsodi moške in ženske zastopnike.

Vsi oni,

ki rabijo barve, kemične izdelke, mineralne vode, mazila za pōde, čistilo za čevlje, dišave in vse, kar se more dobiti v mirodilnici, naj obišče dobroznano prodajalnico

Giovanni Cillia - Trst

ulica Gioachino Rossini št. 14.

ZALOGA MODRE GALICE IN ŽVEPLA. — Zastopstvo

Amerikanske Petroline Wielan

(najboljšega izdelka za lase) po K 1,

kakor tudi neprekosljive mrčesne tekočine v steklenicah

po 70 stotink „Radical“ po 70 stotink

Kdor želi kupiti prav dober Avtomat Euphonion z 22 ploščami za 90 kron, naj se zglaš v Miekarni Via Industria 55. 966

Meblovano sobo odda v najem slovenska družina s 1. junijem v ulici Commerciale št. 11, III n. Ponudbe se sprejemajo istotam.

Dobro idoča gostilna v trgu, na deželi, se odda v najem ali na račun. Zglasiti se je do 1. junija. Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti pod št. 969.

Sadni Soki Ceres in zabela Ceres so za bolne in zdrave najboljše in najvšečnejše živila te vrste.

Zaloga ovsia in klaje

Prodaja tudi koruzno perje za postelje

M. ud. ZERQUENIK

ulica Luigi da Palestrina 2 (ogel ul. Coroneo).

Umetni zobje

Plombiranje zobov.

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Züscher

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

DANIELE PILLIN

TRST - ulica Acquedotto 94
TELEFON 241

Velika zaloga gašenega in živega apna.

Tovarna cementnih plošč in zaloga oglja za peči

G. Levi Minzi & Co.

Nova in bogata zaloga vsakovrstnega

POHIŠTVA

Spalne in jedilne sobe na izbero.

Najnovejši uzorci.

Trst, Via dei Rettori št. 1

Telefon št. 71 Romano IV

Hočete se prepričati?

obiščite velika skladišča

Marije ud. Salarini

Ponte della Fabra 2 | ul. Poste Nuove

(vogal Torrente) Alla città di Londra

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške in dečke kostumi za otroke. Površniki, močne jope, kožuh in rarnih paletotov. Obleke za dom in delo. Delavske obleke. Tirolski loden. Nepremodljivi plašči (pristni angleški). Specijaliteta: blago tu- in inozemskih tovarov. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah.

Prodajalnica zgotovljenih oblek in blaga
G. Mayer Grego
Trst, ulica Riborgo št. 23, Trst
Specijaliteta: Obleke za dečke. Izbera perila in pletenja.
Velika zaloga obuvala
ul. Riborgo 25 TRST ul. Nuova 49
Velika izbira moških, ženskih in deških čevljev kakor tudi vsakovrstno obuvala.

TVRDKA

Adolf Kostoris

skladišče oblek za moške in dečke

Trst, via S. Giovanni 16, I. n.

(zraven Restauracije Cooperativa ex Hackers) prodaja na mesečne ali tedenske obroke obleke in površnike za moške, perilo itd.

Najdogovornejše cene. POZOR! Skladišče ni v pritličju ampak v prvem nadstropju

V novi prodajalnici

F. COSTANTINI

TRST, ulica S. Lazzaro 15

ob strani cerkve sv. Antona novega

— se prodaja —
izvrstno olje po 88 stotink.

Odprlo se je novo veliko skladišče

POHIŠTVA

in tapetarij

Paolo Gastwirth

v ulici Stadion št. 6, Tel. 22-85

z veliko izbero popolnih sob vsakega sloga in moderne risbe ter popolnih oprav za stanovanja. Zadnje novosti te stroke. Zamore si vsako ogledati, ne da je primoran kupiti.

ANTON REPENŠEK

knjigovez v Trstu, via Cocilia 9
priporoča slavnemu občinstvu
svojo moderno urejeno delavnico.
v kateri se izvršujejo vsa v stroko spadajoča dela točno in po zmernih cenah.
SVOJI K SVOJIM!

Bogomil Pino

bivši mar v Sežani
ima svojo
novo prodajalnico
v TRSTU
ul. Vinc. Bellini 13
nasproti cerkve svet. Antona novega
Vsakovrstne veržice po pravih tov. cenah

